

Foginovo kupalište

Tridesetih godina prošlog stoljeća ukazala se potreba za novim, modernijim kupalištem. Poduzetni Dragutin Fogina mlađi odlučio je u suradnji s Karlovačkim sportskim udruženjem urediti i proširiti staro vojno kupalište.

Fogina je 1929. godine kupio susjedno zemljište i u naredne 3, 4 godine uz pomoć vojske uredio pristupnu cestu do Korane, utvrdio obalu i pilotirao je hrastovim stupovima, uredio start za plivače i okretište na suprotnoj obali, betonirao stepenice na nasipu, dno rijeke nasipao finim pijeskom, sagradio 40-ak kabina na drvenim stupovima visine do 2,5 m kao zaštitu od poplavnih voda, postavio stolove za stolni tenis, sagradio pristanište za čamce, otvorio restoran. Po uputama ing. Stanka Bloudeka, konstruktora skijaške skakaonice na Planici, izgradio je skakaonicu za skokove u vodu.

Iako drvene konstrukcije, tadašnja je skakaonica bila točno projektirana po natjecateljskim standardima. Slavu skakaonice van grada pronio je Bogomir Grilc koji je, redovito trenirajući na njoj, osvojio više prvenstava u tadašnjoj državi. Osim Grilca, tu su trenirali i natjecali se brojni plivači i vaterpolisti, podignuvši karlovački plivački sport na razinu koja nikad kasnije nije dostignuta.

Na kupalištu se odvijao bogat društveni život, priređivale zabave i razna natjecanja plivača, veslača, skakača u vodu i stolnotenisača. Ulaznica za kupalište se naplaćivala, u početku je iznosila jedan dinar; kasnije su uvedeni blokovi za mlijeko i sladoled ili sendvič, a kupanje je bilo besplatno. Broj kupača stalno je rastao, osobito vikendom kad su dolazili Zagrepčani. Fogina je, naime, s upravom željeznice ugovorio posebni, turistički vlak koji je industrijskom prugom uz „Mustad“ goste iz Zagreba nedjeljom dovezio skoro na samu Koranu.

Foginovo je iz godine u godinu postajalo sve popularnije, tamo se znala naći cijela karlovačka elita. Kupalištem se razlijevala glazba s gramofona preko zvučnika postavljenog na središnjem stupu.

Posjetitelji su mogli koristiti drvene ležaljke, unajmljivati čamce, kartati ili igrati šah za stolovima pod sjenkama stabala. Otuda se moglo čamcima i do uzvodnih, skrovitih kupališta poput Gredica i Kutina, Ljubavnih otoka, pa sve do turanjskog slapa.

Početkom Drugog svjetskog rata kupalište je zauzela talijanska vojska kao strateški važan položaj prema Mekušju koje su držali partizani. Uoči kapitulacije 1943. Talijani su ga devastirali i zapalili, ali ga je Fogina obnovio, dobivši odštetu od novopridošlih njemačkih vlasti.

Eksproprijacijom 1947. godine kupalište je oduzeto vlasniku i dodijeljeno sportskom društvu „Udarnik“ radi „omasovljenja fiskulture među širokim radnim masama Karlovca i okolice“.

Nakon Drugog svjetskog rata, u radnim akcijama koje je organizirala Narodna fronta, sanirane su, među ostalim, i ratne štete na kupalištima.

U skladu sa zamisli o izgradnji sportsko-rekreacijskog središta, 1948. godine započeta je na lijevoj obali Korane, oko 100 metara sjeveroistočno od Foginovog kupališta, gradnja

armirano-betonskog olimpijskog bazena s gledalištem. Tijekom te i iduće godine sagrađen je kostur betonskih tribina za oko 1000 gledatelja. Radovi su prekinuti 1950. godine. Uzalud je utrošen velik novac i tisuće sati dobrovoljnog rada.

Kostur nedovršenog gledališta srušen je tek 1964. godine. Istovremeno su srušene i uklonjene i dotrajale drvene kabine i kolibe na Foginovom kupalištu, a umjesto njih sagrađene su samo nove kolibe za potrebe bifea, skladišta i sanitarnog čvora. Dvije godine kasnije sagrađen je novi, betonski toranj za skokove u vodu. Na žalost, pokazalo se da ne odgovara uvjetima propisanim za službena natjecanja.

Danas se za kupanje koriste obje obale Korane u dužini od oko 1,5 km, od nadvožnjaka na Rakovcu (na ostacima „ploča“ nekadašnjeg Autokampa) do drvenog mosta za Mekuše. Ondje se ljeti do Domovinskog rata okupljalo i po nekoliko tisuća kupača dnevno. U ratnim se godinama puno kupača, osobito mlađih, preselilo na Dobru i Mrežnicu. Koranske obale, plaže i kupališta posljednjih se godina iznova uređuju i oživljuju. Prednjači Foginovo kupalište koje je ispunjeno ugostiteljskim, sportskim i zabavnim sadržajima.

Izvor teksta: Arhiva GKKA; /Karlovački glasnik, god. III (1934) br. 31 od 3.8.1934., str.1/.; [preuzeto s <http://www.paviljon-katzler.hr/vijesti/fogine-i-foginovo>, 1-7-2023]; Mikulić, R. Karlovačka kupališta, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac, 2016.

Izvor fotografija: Preuzeto [1-7-2023] s KAfotka : <https://www.kafotka.net/10337> ; <https://www.kafotka.net/9906>; <https://www.kafotka.net/10129>